

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1:20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

IZLAZI' SRIEDOM I SUBOTOM

::: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. :::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBČIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

ŠIBENIK, 30. LIPNJA 1914.

ATENTAT BOMBOM.

Sarajevo, 29 lipnja. Kada je Nj. Visost nasljednik prijestolja sa suprugom vojvodkinjom Sofijom dolazio iz Ilidže u Sarajevo, u gradu pred kućom saborskog podpredsjednika i vodje samostalne srbske stranke Dimovića Nedjelko Čabrinović, tipograf iz Trebinja, sin ovdješnjeg gostioničara Vase Čabrinovića, bacio je bombu. Ova bomba pala je na rame supruzi prijestolonasljednika te se skotrljala podalje i eksplodirala pred drugim automobilom, u kojemu se vozio podpukovnik Merici, koji je ostao ranjen te odmah prenešen u gradsku bolnicu. Atentator je na to skočio u Miljacku, da pobjegne, ali ga je uhvatio detektiv Zemilovski te ga uapsio.

U gradskoj vijećnici.

Sarajevo, 29 lipnja. Nasljednik prijestolja na to je sa suprugom pošao u gradsku vijećnicu. Kada ga je gradski načelnik musliman Čurčić htio da pozdravi, nadvojvoda prekinuo ga riječima: „Nemojte, molim Vas, govoriti. Ovamo se dolazi u goste, a gosta dočikate bombama! To je sramotno.“

„Ja ostajem uza te“.

Sarajevo, 29 lipnja. Nadvojvoda je iza vijećnice htio istim putem natrag, te je zamolio suprugu vojvodkinju Sofiju, da ona podje u konak (dvor poglavice Bosne). Vojvodkinja Sofija odgovorila je na to svom suprugu: „Ne, neidem u konak; ja ostajem uza te“. Prijestolonasljednik je na to odlučio, da podje u bolnicu, da posjeti ranjenog podpukovnika Mericia, a iza toga da će odmah odputovati iz Sarajeva.

„Sofijo, ostani živa za djecu!“

Sarajevo, 29 lipnja. Kada je nasljednik prijestolja pošao automobilom da posjeti bombom ranjenog podpukovnika Mericia, kod zakretaja iz latinske čuprije u ulicu Franje Josipa, drugi atentator Princip, i on Srbin, izpalio je hitac iz browninga. Hitac je probio kožu automobila i pogodio nadvojvodkinju u lijevi kuk. Atentator je na to izpalio drugi hitac, koji je pogodio nadvojvodu u lice. Okolo stojeći skočili su na atentatora, ali on je ipak izpalio još jedan hitac u nadvojvodu.

Nadvojvoda i supruga mu ležali su onesvješteni. Jedinie riječi koje je nadvojvoda izgovorio bijahu one koje upravo svojoj uzvišenoj drugarici: „Sofijo, ostani živa, za djecu našu!“

Zadnje bijahu to riječi dobroga Frana Ferdinanda, koji je imao biti veliki, uman vladar. Ležahu onesvješteni oboje, i kad je automobil stigao pred konak, oni bijahu već mrtvi.

Franjevački provincijal Mihačević dao im oprostjenje, uzbudjen i orošen suzama, jer ubojnička ruka „brata“ Srbina digla nam onoga, koji je istinski ljubio hrvatski naš narod.

Demonstracije
proti Srbima.

Sarajevo, 29 lipnja. Danas je Sarajevo bilo pozorištem velikih demonstracija. Već od 8 sati jutrom marširao gradom ogromna povorka Hrvata muslimana i katolika pjevajući carevku i kličući: *Dolje Srbija! Dolje kralj Petar! Živila Hrvatska! Živila Bosna!*

Demoliranje srbske škole.

Pred srbskom školom došlo je do velikih izgreda. Masa demonstranata potupala je prozore škole. Došlo je vojničtvu te policija. Demonstranti izniše iz škole sliku carevu uz klicanje: *Živio Franjo Josip I! Živila vojska!* Zatim mnoštvo je provalilo u srbsku školu, čitavo pokućstvo porazbacalo na ulicu, gdje je porazbijano i uništeno. Ovo sve zbivalo se za jedno pol sata.

Navala na srbske kuće.

Na drugom pak kraju navalile demonstranti na zgradu srbske „Prosvjete“, iz koje neki Srbi bacahu na svijet kamenje.

Bjesnilo demonstranata osobito se izkalo protiv kuća srbskog vodje Gligorija Jeftanovića. Demonstranti provališe njegov privatni stan te uništiše stogod našli. Nadalje provališe u zgradu „Srbske Riječi“ i tu sve uništiše.

Demonstranata ima više hiljada, a odlaze gradom u grupama od sto do hiljade ljudi.

U Čaršiji svi dućani bijahu zatvoreni. Demonstranti dođoše sjekirama te porazbijaše srbske dućane i pobaciše sve napolje.

U jednom dućanu u ulicu Čemaluša demonstranti porazbacaše vam svu robu i izsješkoše na komade.

U ulici Čemaluša nalazi se i dućan braće Jovičić. Grupe demonstranata su dolazile pred dućan i nisu u nj ficale, jer Jovičić prikazivali se protivnicima srbstva i kao vojnici liferanti. Ali je nadošla četvrta grupa demonstranata, u koju je Timotej Jovičić pucao te je

jedan demonstrant ubijen

i baš onaj koji nosio carevu sliku. Gradjanstvo je onda navallilo na braću Jovičiće, koji odnesoše krvava leđa te pobjegoše kojekuda. Timotej bio je uapšen, a druga dva brata nalaze se u bolnici.

Prsti Srbije.

SARAJEVO, 29. lipnja. Ovdješnji Srbi odobravaju atentate, jer da je njihov cilj postignut tim što su ubili nasljednika prijestolja nadvojvodu Frana Ferdinanda.

Ustanovljeno je, i iz priznanja atentatora i iz vještva stručnjaka, da su bombe iz srbske državne tvornice u Kragujevcu.

Uapšenja.

SARAJEVO, 29. lipnja. Uapšen je srbski vodja Atanasije Šola, jer je uckao na demonstracije proti Austriji.

Ukupno je uapšeno preko 100 osoba jer u savezu s atentatima.

Prijezi sud.

SARAJEVO, 30. lipnja. Odmah iza atentata proglašeno je obsadno stanje, a sinoć je nad Sarajevom proglašen prijezi sud. Vojničtvu je zaposjelo čitav grad.

Prenos smrtnih ostanaka.

SARAJEVO, 30. lipnja. Sinoć u 6 sati prenešeni su ljesovi prijestolonasljednika i supruge mu na kolodvor, a onda vlakom na Metković, odakle će ih danas dreadnought „Viribus Unitis“ prenijeti u Trst, a odanle će u Beč.

Opet bombe.

SARAJEVO, 30. lipnja. Ovdje je nadjeno po ulicama ponovno više bomba sličnih bombi Čabrinovića.

Uapšenje Jeftanovića

Sarajevo, 30 lipnja. Vodja bosansko-hercegovačkih Srba Gligorije Jeftanović uapšen je u Višegradu, u času kada je htio pobjeći u Srbiju.

Demonstracije
u Zagrebu.

Zagreb, 30 lipnja. Ovdje su sinoć i preksinoć priredjene velike protusrbske demonstracije, kojima sudjelovalo 10.000 gradjana. Demonstranti navalili na srbsku banku, na uredničtvu „Srbobrana“ i na ostale srbske zgrade te sve porazbijalo.

Sinoć je mnoštvo demonstriralo pred saborom, zahtjevalo odstup Medakovića sa predsjedništva sabora. Sa strahom se očekuje današnja sjednica sabora, jer je oružani aparat pred bijesom gradjanstva nemoćan.

Gradske vijesti.

Žalost Šibenika. Sav grad je u dubokoj crnini. Sa dućana, sa stanova, po obali, poljani, viju crne zastave i crni sagovi, ili trobojnice crnom ko-prenom pokrivene. Svi dućani imaju svoje izloge zatvorene. Sve zabave bijahu u znak žalosti obustavljene.

Zastave na po stijeza viju občina, biskup, svi državni i pokrajinski uredi, škole, društva, crkve, agencije i Šubičevac.

Zvona turobno zvone sa svih crkava svaki dan u večer i u jutro.

Na poglavarstvo stižu mnogobrojne izjave sućuti i lojalnosti. Žalovawe občina, sve vlasti i uredi, škole, društva, zadruge, poduzeća i mnogobrojni pojedini gradjani. Jutros je žalovalo korporativno svećenstvo sa presvjetlim biskupom na čelu.

Sućut pućanstva. Grozna tragedija bolno se dirnula našeg pućanstva. I gradjani i seljani, koji jučer u velikom broju nagnuli u grad, bijahu potreseni kobnim događajem. Svijet je na jagmu razgrabio proglas občine, a velike grupe stajale pred tablama za plakatiranje i proglas čitale. Kada je pak izišlo iza 9 sati posebno izdanje našeg lista, bilo je na jagmu razgrabljeno. Mnogo je oko zasuzilo i mnoga kletva stigla je ubojicu.

Trajanje crnine. Grad ostaje u crnini sve do dana pokopa. O zadušnicama bit će gradjanstvo obaviješteno posebnim proglasom.

Vanredno izdanje našega lista izišlo je jučer iza 9 sati. Naklada od 1.500 primjeraka na jagmu razgrabljena.

Današnje vanredno izdanje dajemo oko podne. Nastojat ćemo davat vanredna izdanja svaki dan u podne, dok god bude tužne zanimivosti.

Sutrašnji broj našeg lista, redoviti izaci će u podne, sa najnovijim vijestima.

Uapšen jer je odobravao atentat. Jučer je ovdje uapšen Ilija Sasić Petrov, pravoslavni, iz okolice benkovacke, sluga u Hotel de la Ville, jer je navodno odobravao atentat i pogrđnim riječima izražavao se o žrtvama atentata.

Naša brzajovna izvješća. Pobrinsmo se za izvorna izvješća od posebnog našeg izvjestitelja u Sarajevu. Tako će naš list imati redovito točne i svježe vijesti.

Sprovod bit će dne 10 srpnja. Velike protusrbske demonstracije bile su i u Mostaru, Trebinju, Beču, Gracu itd.

GRADJANI! OBĆINARI!

Danas jutrom brzinom munje pronese se pusti glas da su naš Prijestolonasljednik, Njegova Visost Nadvojvoda Franjo Ferdinand zajedno sa Njegovom Prejasnom Suprugom Njezinom Visosti Vojvotkinjom Sofijom Hohenberg u gradu Sarajevu pali žrtvom bezbožnog atentata. Pusta vijest bila je po tom službeno potvrđena brzojavom od strane c. k. Poglavarstva u Šibeniku.

Gradjani! Općinari!

Baš u času kada je Njegova Visost svoje visoke vrline uma stavljao na oltar domovine, da ih posveti uredjenju i osnaženju vojske, te naše zajedničke obrane, divljačka ruka ugasila je um namijenjen jednakom dobru svijju nas.

I u času kada je Njegova Visost stupio prvi put među naš narod u Bosni i Hercegovini da izbliza upozna potrebe naroda, da kao budući njegov Vladar bude lakše u stanju udovoljiti im i kada je zajedno sa svojom Uzvišenom Suprugom Njez. Vis. Vojvotkinjom Hohenberg hotio da i svojim pohodom pokaže koliko ljubav Njihova Srca nose prama našem narodu, bogumrski zločin slomio je ona srca.

I u času kada smo se svikolici veselili kako naš narod iskazuje iskrenu odanost i privrženost prama svom budućem Vladaru i u Njegovoj Prejasnoj Osobi prama Previšnjoj Dinastiji, kada smo o tom očekivali jednake vijesti i iz Sarajeva, kao iz Metkovića i Mostara, sve to u jedan čas pomrsi zločin s koga nas stid obliva, jer se je dogodio na tlu našega naroda uvijek Cesaru i Kralju i Njegovom Prejasnom Domu prevjernoga.

Gradjani! Općinari!

Mi najbolje poznamo prokušanu vjernost vašu prema Prejasnom Prijestolju, pa znamo kako svikolici bez razlike stranaka zajedno s nama ogorčeni ste nad nitkovskim djelom.

Gradjani! Općinari!

Sa tla katastrofe misao leti k glavnom gradu Monarhije, u carski Beč, gdje stoluje Njeg. Velič. naš obljubljeni Cesar i Kralj Franjo Josip I. i pomišlja u kojem moru boli i tuge zavijeno je danas Njegovo dobro i plemenito Srce! Zvijerska zloća nije hotjela poštediti Njega, dobroga Oca svih svojih naroda, viteškoga podržavatelja mira, već je uspjela da u onako visokoj dobi ispije do dna gorku čašu zloće i pokvarenosti.

Gradjani! Općinari!

Tumač Vaših čustava potpisano je Upraviteljstvo izrazilo brzojavno Namjestničtvu duboku bol svih općinara ove općine nad užasnim nedjelom, molbom da budu ta čustva donešena do Previšnjega Prijestolja.

Gradjani! Općinari!

Da pak i vidljivim načinom dadete izraza svojoj tuzi pozivljemo Vas da postavljanjem crnih sagova na Vaše prozore dok traje žalovanje i kad budu određene zadušnice da listom dodjete u crkvu pomoliti se za ispokoj duše blagopokojnoga Prijestolonasljednika i Njegove Prejasne Supruge.

Gradjani! Općinari!

U ovom tragičnom momentu okupljeni svi oko Previšnjega Prijestolja, sakupimo čustva svoga vrlo raztuženoga srca u želji neka Bog utješi, neka Bog pokrijepi Njegovo Veličanstvo Cesara i Kralja Franju Josipa!

SKRADIN, 29. lipnja 1914.

Načelnik:
Mudražija

Prisjednici:

Škubonja, Kišić, Dražić, Ardalić, Vatauvuk, Zorica.